

קובץ
אור
התורה והחסידות

שיעורי

הגה"ח ר' אהרן רובינפעלד שליט"א
ראש ישיבה דחסידים בעלזא
פעיה"ק ירושלים תובב"א

פרשת ויגש

בס"ד

קובץ

אור תורה וחסידות

השיעור שנמסר

ע"י מורינו

ראש הישיבה שליט"א

בהיכל ישיבתנו הקדושה

פעיה"ק ירושלים תובב"א

יום ד' פרשת ויגש

ד' טבת תשפ"ג לפ"ק

אור החסידות:

איך מוצאים את האור

שנתגלה בחנוכה כדי

להשתמש עמו לאחר ימי

החנוכה

ניתן להאזין לכל שיעורי ראה"י

במספר הישיר של קול הלשון

שמספרו: 0733211614

לתרומות והארות ניתן לפנות

אל הגבאים בישיבה

או בטלפון: 0583261422

ניתן לקבל את שיעורים זהקובצים

בדוא"ל ע"י שליחת בקשה לדוא"ל:

Ortv212@gmail.com

תודותינו נתונה לכל התורמים שיחיו

למען הוצאת הקובץ לאור

יו"ל בס"ד ע"י

"מכון אור תורה וחסידות"

להפצת שיעורי

הגה"ח רבי אהרן רובינפלד שליט"א

ראש ישיבה דחסידי בעלזא

פעיה"ק ירושת"ו

אור החסידות:**”איך מוצאים את האור שנתגלה בחנוכה כדי להשתמש
עימו לאחר ימי החנוכה”****ענף א': עד שתחפץ**

עומדים אנו עדיין בג' הימים שלאחר חנוכה, בימיים שברכת ה'להדליק' ה'הלל' ה'תמניא אפי' עדיין נשמעים באוויר ובאוזנינו, והאורות וההתעוררות מורגש עדיין בנשמה, אזי לא עת לחשות ועלינו לקיים את מאמר הרמב"ן (בס' האמונה והביטחון אות י"ט, והובא כמ"פ בספה"ק קדושת לוי) שפירש את הפסוק 'אם תעירו ואם תעוררו את האהבה' שאם נתעורר אדם להשי"ת, אזי 'עד שתחפץ' שעליו לעצור את ההתעוררות ב'כלי' ע"י לימוד התורה ומעשים טובים, וע"י זה ישארו ההאורות בידו בשלימות ויוכל לעלות מעלה מעלה מכוחם.

כמו כן יש להוסיף בענין זה את דברי אלישע הנביא שאמר להאשה האלמנה שביקשה ממנו שיושיעה היות שאין לה פרוטה בבית כי אם חובות וכלשון הכתוב (מלכים ב' ד', א-ג) "ואשה אחת מנשי בני הנביאים צעקה אל אלישע לאמר וגו' והנושה בא לקחת את שני ילדי לעבדים: ויאמר אליה אלישע וגו' הגידי לי מה יש לך בבית ותאמר אין לשפחתך כל בבית כי אם אסוך שמן: ויאמר לכי שאלי לך כלים מן החוץ מאת כל שכניך כלים ריקים אל תמעטיטי", ודהמשך ידוע דמהכלי הקטן של שמן שהיה שרשונה יצקה אל כל הכלים ששאלה משכניה ומכרה את כל השמן וזכתה להון רב, כמבואר בכתובים.

והנה על אף שלשונו של אלישע ע"פ פשט אינו נוגע לענינינו, אך מכל מקום יש להמליץ את לשונו וכלים ריקים אל תמעטיטי' למה שדיברנו, פירוש, שכדי להצליח להישאר עם כל האורות שקיבלנו ממרומים במשך ימי החנוכה עלינו להרבות עם כלים וכלים ריקים אל תמעטיטי- ולעצור בהם את כל האורות, כדבריו הנפלאים של הרמב"ן.

ענף ב': הבוחר בְּשִׁירֵי זמרה

כמו כן עלינו לציין מימרא הנפוצה בפי חסידים מקדמת דנא, בפירוש המילים שאומרים בברכת 'שתבח' – "הבוחר בשירי זמרה", וכך היו קוראים "הבוחר בְּשִׁירֵי זמרה" פירוש שפשוט ומובן לכל אדם שבשעת השירה מתעוררים ומתלהבים מכח השירה אך לא בכך בוחר הקב"ה, דאין בזה שום יתרון או מעלה, הקב"ה בוחר בשיריים, בהאנשים שלאחר השירה נשארים עם ההתעוררות וממשיכים עם האורות, ועוסקים בתורה הקדושה בהתמדה רבה כראוי וכיאות, בהם דייקא בוחר הקב"ה.

בימי החנוכה עמדנו כולנו ושרנו בהתעוררות רבה וגדולה את דברי דוד המלך ע"ה בפרק קי"ט שבתהילים בו מאריך בשגב מעלת וקדושת התורה הקדושה, ובתוך דבריו אומר שם "לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעניי", עכשיו

בתורה ובעבודת השם ורק ע"י זה ידלוק האור ויאיר את החושך ואת לילות החורף הארוכות והחשוכות, וכפי דאיתא בגמרא "שאינן התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה".

ענף ד': התורה הקדושה ניתנה אש שחורה ע"ג אש לבנה

ודבר זה, שכדי להגיע אל אור התורה הקדושה ואל אור הגנוז המתגלה בחנוכה, יש להתייגע ולעסוק בה בכל הכוחות, כפי שכתב הרה"ק ה'שפת אמת' מגור זי"ע שהתורה הקדושה ניתנה ב'אש שחורה ע"ג אש לבנה', ורמז הדבר הוא שאש לבנה היא אש יפה מאוד, אך ההיפך הוא האש השחורה, ולרמזו בא שכדי להגיע אל האש הלבנה והיפה, אל המתיקות והעריבות שבתוה"ק, על האדם להשחיר את עצמו ולעבור את האש השחורה ורק לאחר יגיעה זו יזכה להגיע אל המקור הכה נכסף המתיקות שבתוה"ק, ועפי"ז י"ל עוד, שאף הזית והשמן שבתוכה מרמזים על זה, שהרי כידוע ששמן מרומז על 'חכמה' - חכמת התורה, וכמו כן המנורה מרמזת על חכמת התורה שהרי איתא בגמרא (ב"ב כה:): 'הרוצה להחכים ידרים' והמנורה מונחת בצד הדרומי שבהיכל.

וא"כ יש להתבונן מהיכן מוצאו של השמן הזה, הלא מוצאו הוא מהזית, שכידוע הזית הוא מר מאוד ועם כל זה לאחר כתישה מייגעת יוצא ממנו שמן זית שהוא היפך המרירות, והוא דבר המטעים ומתבל הרבה מאכלים, והרי לנו מזה שע"י הכתישה והיגיעה יוצא ממנו הפנימיות מדבר מר, הוא הדין לגבי התוה"ק - כאמור לעיל - שע"י היגיעה מגיע אל הפנימיות המתוקה העריבה והנעימה.

הזמן להוכיח שאכן 'תורתך שעשועי' וכמו שיתבאר בהמשך דברינו.

ענף ג': אור החנוכה מאיר בימים שלאחר חנוכה אך לא בשמן נס אלא בשמן טבעי

והנה, לאמיתו של דבר האור היורד לעולם בימי החנוכה אינו חוזר למקומו הראשון, אלא אדרבה, האור ממשיך להאיר בימים שלאחריה ביתר שאת ועוז, והא ראייה, שהרי אור החנוכה התחיל להאיר בזמן הבית כשדלקו נרות המנורה בדרך נס במשך שמונת ימים, כידוע לכל, ואז ירד אור גדול וניסי שהאיר בליבות בני"י במבואר בספה"ק, והנה מובן ופשוט לכל בן דעת שלאחר ח' הימים לא הפסיקו להדליק את המנורה, על אף דכבר נפסק הנס, אלא המשיכו להדליק את הנרות בשמן טבעי, שמן מזיתים שנכתשו 'כתית למאור' כרגיל, ונמצא שאור המנורה המשיכה לדלוק, אך משמן טבעי ורגיל.

הן הם הדברים האמורים כלפי האור המופלא רום המעלה היורד לתוך העולם השפל הזה, דהיינו, שהאור הזה הוא אור ניסי המאיר מאליו, ובפרט אם המקום בו האדם נמצא במשך הימים המאירים של חנוכה הוא מקום המעורר את האנשים, דהיינו אם מתאספים ביחד עם אלפים ורבבות בני ישראל במעמד הדלקת הנרות של כ"ק מרן שליט"א, וכדו', ושרים ניגונים בהתעוררות הרי שהמקום מעורר ג"כ את האדם, נמצא שכל האור וההתעוררות מאיר ומתעורר מאליה, וכך היא נמשכת שיתר שאת עד לאחר 'היום המסוגל זאת חנוכה'.

לאחר מכן, האור אכן ממשיך לדלוק אך בשמן טבעי, דהיינו שעלינו להתייגע

ענף ה': ביאור ההבדל בין לפני חנוכה וללאחריו

והנה, כשעומדים לאחר ימי חנוכה הנשגבים, לפעמים מתחילים לתמוה מה הועיל לנו כל האור הזה, הרי אני מרגיש ממש כמו בכל יום רגיל, כמו בימים לפני חנוכה, ואף שביארנו כבר שעכשיו דולק האור ביתר שאת מכח ה'חנוכה' דהאי שתא, אך עם כל זאת יש להוסיף בהמחשת ההבדל והשינוי שנעשה מכח ימי החנוכה המאירים בכל בתי ישראל, אף שאינו מורגש.

וכדי להמחיש אותו, יש להתחיל עם משל שלמה הדבר דומה, באדם שנמצא בחדר חשוך לגמרי, אך היות שיודע האדם שלאורך החדר מונחים הרבה דברים, כגון שלוחן וכיסאות, ועוד כלים שונים ומשונים, והיות שהחדר נמצא בחשכות ואפילות אין בידו להבחין איפה מונחים כל הדברים הנזכרים, ומתוך כך חושש ומפחד להסתובב בתוך החדר מחשש שמא יגרום שהחפצים יפלו וישברו על ידו, או יפול הוא עצמו כשיכשל באיזה דבר, ולכן בעל כרחו נשאר על עמדו עד יבוא אור, אך אם יבוא אדם ויאיר את החדר למשך דקות בודדות, אז יסתכל האדם לאורך כל החדר ויקלוט את מקומם של כל הדברים המונחים בהחדר, ומכח זה יוכל להסתובב בחדר אף לאחר דקות אלו כשישוב החושך לאיתנו הראשון, שאז ידע כבר איפה מונחים כל דבר, ושוב לא יתקל ולא יכשל בזה, והנמשל פשוט וברור, ימות החורף נמשלים לחדר חשוך ואפל ובמצב כזה מאוד קשה, כידוע שחדשי החורף נמוכים יותר, ובשביל זה באו ימי החנוכה מהמאירים את החושך, וכידוע שבספה"ק מתבטא אור החנוכה כאור בתוך החושך

דייקא, ואור זה הרי הוא אור התורה כמבואר בהרבה ספרים (בפרט בספה"ק בני יששכר בשם הקדמונים) וביאור הדבר הוא שבחנוכה ירדות האורות גדולות ונשגבות להאיר את דרך היהודי בלימוד התורה"ק, ובכח האור הזה יוכל להמשיך משך כל ימות החורף, ויוכל למשמש את האור בתוך ה'סוגיא', בתוך ה'רשב"א', או בתוך ה'קצות' וכדו', וכמו כן בתוך ספרי החסידות, בכל מה שילמוד במשך השבועות והחודשים הבאים לקראתנו לשלום.

ענף ו': תורה בל תנתק בעבודת השם

אך כשמדברים אל התורה והעסק בה, יש להבהיר ולהצהיר שכדי לעסוק בתורה הקדושה כראוי מוכרחים לעבוד את הבורא יתברך שמו בתפילה, במצוות ומעשים טובים מתוך יראת שמים, וזה בלא זה לכלום יחשב, רמז לזה מצינו בדברי חז"ל שאמרו ש'משה ואהרן שקולים היו', ומרומז בזה שעמוד התורה-משה רבנו שקול כעמוד העבודה-אהרן הכהן, להורות שתורה בלא עבודה אינה התורה הראויה, ומובן שכן להיפך, ודבר זה מבואר בהרבה מקומות בדברי חז"ל, כדאיתא 'אם עירבת קב חומטין - יראת שמים - מוטב', ובאמת כבר ראינו את זה בדברי נעים זמירות ישראל דוד המלך ע"ה, בפרק י"ט שבתהילים בדברו בשגב מעלת ומתיקות התורה"ק, "תורת השם תמימה משיבת נפש וגו'", ובאמצע דבריו אומר "יראת השם טהורה עומדת לעד", והלא מן התימא הוא הנושא הוא הרי מתיקות התורה ומה ענין יראת שמים, על כרחך שתורה צריכה להיות עם יראת שמים ועבודת השם דייקא.

את דברי הגמרא (מגילה ו: "יגעתי ומצאתי תאמין", שהרי בפשטות מאמר זה מוקשה, שהרי מציאה היא דבר שהגיע לידו בלי יגיעה ובלי התאמצות, וא"כ יגיעתי ומצאתי' הוא תרתי דסתרי אהדדי, ותירצו שני הנביאים בסגנון אחד, שכשאדם יגע בתורה ו'מוצא' הרבה יותר מכדי יגיעתו, ממש הארות כפולות ומכופלות, והרבה פעמים רואים את זה במוחש, כשיגיעים במקום אחד ופתאום 'מוצאים' הארה נפלאה גם במקום ובענין אחר לגמרי, שהתקשו בה לפני כמה ימים, וכדומה לזה הרבה, וכל זה נחשב כניסים נסתרים שזוכים לה ע"י יגיעה בתורה, ובדרך זה פירש כ"ק מרן מהר"י זי"ע את דברי המדרש (שמו"ר כ"ח, א) עה"פ (תהילים ס"ט, י"ט) "עלית למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם", 'יכול מפני ששבה אותם נטלה בחינם, ת"ל לקחת מתנות באדם, בלקיחה ניתנה לו, יכול יהא חייב ליתן לו דמים ת"ל מתנות, במתנה ניתנה לו'. פירש מרן מהר"י, שכוונת המדרש היא שאף שלא ניתנה חינם אלא על האדם להתייגע בם, מ"מ יש בה גם משום מתנה היות שזוכים למצוא הרבה הרבה יותר מכדי היגיעה, וכמו כן היה כ"ק מרן מהר"י זי"ע אומר בשם הרה"ק הרבי מלובלין זי"ע ש'חזרה' היא דבר טבעי וחופץ מזה יש בה ג"כ משום 'סגולה', והן הם הדברים האמורים.

אצלכם בחורים חשובים, כלל לא היה הפסקה של בין הזמנים, א"כ בעזהשי"ת בוודאי תלכו מחיל אל חיל, ותמשיכו את השמן והאור הניסי אל הטבעי, את מתיקות התורה, וחמדת התורה ביתר שאת ומיתר עוז כמרכיב מאילן לאילן, והמאור שבתורה בוודאי יחזירכם למוטב עוד ועוד, אמן ואמן.

ויסוד זה מתגלה ביתר שאת וביתר עוז בימי החנוכה הקדושים, שהרי אנו רואים שהדגש העיקרי אינו לפלפול בדברי גאונות בסוגיא דחנוכה, אלא הדגוש העיקרי הוא שירה וזמרה, הלל והודאה, לקל חי, שירת תמניא אפי וכדו', וזה בא להורות לנו עיסוד זה, ובזה יש לתרץ את קושיית האחרונים הידועה, למה הוצרכו לנס השמן הימי חשמונאים, הלא טומאה הותרה בציבור, ובשבוע שלפני חנוכה כבר הארכנו שע"פ חסידות אין שום מקום לקושיא זו, ואכמ"ל בזה, אך לפי דברינו אפשר לומר עוד, שבנס זה בא השי"ת להורות להם ולנו את הדרך נלך בה, דהיינו תורה- שמן הרומז לחכמה עם יראת שמים- שמן טהור הרומז ליראת השם טהורה, לכן הוצרכו לשמן טהור דייקא, ודו"ק.

ענף ז': ע"י יגיעה בתורה זוכה ומרגיש בניסים הנסתרים ומוצא הרבה יותר מיגיעתו

ידועים דברי הרמב"ן (סוף פרשת בא) שכשאנו מודים על הניסים הנגלים מגלים אנו בזה שאנו מודים גם כן על הניסים הנסתרים, על הניסים שבכל יום עמנו שבתוך הנהגת הבורא ית"ש, בפסח וחנוכה וכדו', היו ניסים נגלים, ונכלל בזה שאלו המועדים אנו נמצאים במצב נעלה ומרומם מאוד, במצב של 'ניסים נגלים', ונמצאים במצב של התעוררות, עוסקים בתורה בהתמדה ובפרט אצל צדיקים שהרגישו את זה ממש בפועל, אך תוך כדי כך עלינו לזכור את הניסים שבכל יום, ושכל אדם שמתייגע בתורה הקדושה זוכה להרגיש ניסים נסתרים בכל צעד ושעל, וכפי שהרה"ק הישמח משה' מאוהעל זצ"ל והרה"ק רבי צדוק מלובלין זצ"ל פירשו